

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर
महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

आजीवन अध्ययन व विस्तार विभाग
Department of Lifelong Learning and Extension (DLLE)

बौद्धिक संपत्ती हक्क प्रमाणपत्र
Online Certificate Programme in Emerging Need
of Intellectual Property Right (IPR) Laws

माहितीपत्रक

Contact Details

Department of Lifelong Learning and Extension (DLLE)
Dr.A.P.J. Abdul Kalam Vidyarthi Bhavan,
1st Floor, Near Rikshaw Stop
Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University,
Jalgaon (MS)

Web-page : <https://nmu.ac.in/external-education>
(click on certificate programme)

E-mail: ideal@nmu.ac.in

Facebook ID : DEEL, Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon.

Contact: 0257-2257495/2258496

शिक्षणक्रमाची वैशिष्ट्ये (Features)

- ❑ ऑनलाईन पद्धतीने प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम पूर्ण करण्याची सुविधा
(Facility to complete the certificate programme through online)
- ❑ विषय तज्ज्ञ आणि अनुभवी मार्गदर्शकांच्या मार्गदर्शनाची संधी
(Guidance by subject expert and experienced faculty)
- ❑ गुरुवार, शुक्रवार आणि शनिवार दोन-दोन तास ऑनलाईन वर्ग सुविधा
(Thursday, Friday and Saturday two-two hours online class facility)
- ❑ शिक्षणक्रमअंतर्गत कार्य यशस्वीरित्या पूर्ण केल्यानंतर विद्यापीठाकडून अधिकृत प्रमाणपत्र मिळणार.
(After successfully completing the programme you will get an official certificate by University)

शिक्षणक्रम संरचना (Programme Structure)

लक्ष्य गट (Target Group)	18 वर्षांपुढील कोणीही प्रवेशास पात्र (Above 18 Years old)
प्रवेश क्षमता (Intake Capacity)	50 पर्यंत
श्रेयांक (Credit)	02
एकूण तास (Total Hours)	30
ऑनलाईन सत्रे (Online Sessions)	गुरुवार, शुक्रवार आणि शनिवार दोन तास प्रति दिवस (Thursday, Friday and Saturday -2-2 Hours)
शुल्क (Fees)	2500/-
परीक्षा (Exam)	लेखी (Written) + मौखिक (Oral)
एकूण गुण (Total marks for Exam)	50

बौद्धिक संपदा अधिकार (IPR):संकल्पना

- ❖ "बौद्धिक संपदा अधिकार (IPR)" हा शब्द बौद्धिक मालमत्तेच्या निर्मात्याला/मालकाला कायदाने प्रदान केलेल्या अधिकारांचा संदर्भ देण्यासाठी वापरला जातो.
- ❖ एखाद्या व्यक्तीच्या/कंपनीच्या मालकीच्या अमूर्त मालमत्तेशी संबंधित अधिकार आहेत आणि संमतीशिवाय वापरण्यापासून संरक्षित आहेत. अशा बौद्धिक मालमत्तेच्या मालकीशी संबंधित अधिकारांना बौद्धिक संपदा हक्क म्हणतात.
- ❖ ट्रेडमार्क, पेटंट किंवा कॉपीराइट केलेल्या कामांच्या निर्मात्यांना त्यांच्या निर्मितीचा फायदा करून देऊन बौद्धिक मालमत्तेचे संरक्षण करणे आणि समाजाच्या सामाजिक, आर्थिक, वैज्ञानिक आणि सांस्कृतिक विकासाला चालना देणाऱ्या आविष्कारांना आणि निर्मात्यांना प्रोत्साहन देऊन आणि त्यांना त्यांच्या निर्मितीतून आर्थिक फायदा मिळवून देण्यासाठी प्रोत्साहन देणे हे या अधिकारांचे उद्दिष्ट आहे.
- ❖ तृतीय पक्षांना दुसऱ्याच्या सर्जनशीलतेचे फळ उपभोगण्यापासून रोखण्यासाठी तसेच व्यापार निष्पक्ष आणि सुलभ करण्यासाठी "बौद्धिक संपदा अधिकार (IPR)" सहाय्य करते.

बौद्धिक संपदा अधिकार (IPR)": कार्य उद्देश्य

- ✓ "बौद्धिक निर्मितीला कायदेशीर संरक्षण प्रदान करणे.
- ✓ सर्जनशीलता आणि त्याचा प्रसार वाढवणे.
- ✓ निर्मात्यांच्या निर्मितीमधील मालकी हक्कांचे उल्लंघन अनधिकृत वापरपासून प्रतिबंधित करणे.
- ✓ निर्मात्यांच्या प्रयत्नांना मान्यता देणे.
- ✓ कौशल्य, वेळ, वित्त आणि इतर संसाधनांच्या गुंतवणुकीला नवोन्मेषी क्रियाकलापांमध्ये समाजासाठी फायदेशीर पद्धतीने प्रोत्साहित करणे.

Intellectual Property Rights(IPR)

The term "Intellectual Property Rights (IPR)" is used to refer to the bundle of rights conferred by law on a creator/owner of intellectual property. These are the rights that a person has over the creations of his mind.

They seek to protect the interests of the creators by rewarding their mental labour and allowing them to retain property rights over their creations.

The creators and inventors are thus allowed to benefit from their creations. IP rights are the legal rights governing the use of intellectual property.

Intellectual Property Rights (IPRs) are the rights associated with intangible property owned by a person/company and protected against use without consent.

Objectives of IPR:

- ✓ To encourage inventions and creations that promote the social, economic, scientific, and cultural development of society by incentivizing the creators and allowing them to make economic gains out of their creations.
- ✓ To provide legal protection to intellectual creations.
- ✓ To prevent third parties from enjoying the fruits of someone else's creativity.
- ✓ To facilitate fair trading.
- ✓ To promote creativity and its dissemination.
- ✓ Giving recognition to the efforts of creators.
- ✓ Preventing the infringement of proprietary rights of creators in their creations from unauthorized use.

डॉ.मनिषा व्ही.जगताप
सहा.प्राध्यापक आणि
शिक्षणक्रम समन्वयक,आजीवन विभाग

प्रा.डॉ.आशुतोष आर.पाटील
संचालक,
आजीवन विभाग

शिक्षणक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यासाठी आजीवन विभागातर्फे हार्दिक शुभेच्छा.